

Sygn. akt I ACa 834/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier
Sędziowie :	SA Joanna Naczyńska (spr.) SO del. Jacek Włodarczyk
Protokolant :	Katarzyna Noras

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2020 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko G. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. akt I C 90/15

- 1) oddala apelację;
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda 4 050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego;
- 3) przyznaje adwokatowi M. P. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Katowicach 2 460 (dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt) złotych, w tym 460 (czterysta sześćdziesiąt) złotych podatku od towarów i usług, z tytułu wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora pozwanego w postępowaniu apelacyjnym;
- 4) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Katowicach 7 477 (siedem tysięcy czterysta siedemdziesiąt siedem) złotych z tytułu kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Joanna Naczyńska SSA Roman Sugier SSO del. Jacek Włodarczyk

Sygn. akt I ACa 834/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem końcowym z 28 czerwca 2018r. Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od pozwanego G. S. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.: 68.718,03zł z ustawowymi odsetkami od 23 września 2014r. oraz 31.614,04zł. Kwoty te zasądził od pozwanego in solidum z pozwanymi I. S. i T. B., wobec których orzeczono wyrokiem częściowym z 17 marca 2016r., sygn. akt I C 90/15, zastrzegając jednocześnie pozwanemu prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do 1/2 części nieruchomości lokalowej położonej w Ś. przy ulicy (...), objętej księgą wieczystą Sądu Rejonowego w C. (...) oraz do hipoteki kaucyjnej w kwocie 140.592,07zł. Umorzył postępowanie w zakresie żądania zapłaty 2.586,42zł. Oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Zasądził od pozwanego na rzecz powoda z tytułu kosztów procesu: solidarnie z I. S. i T. B. - 11.287zł (od których koszty te zasądzono wyrokiem częściowym z 17 marca 2016r., sygn. akt I C 90/15), a dodatkowo od samego pozwanego 3.640zł. Przyznał kuratorowi wynagrodzenie za reprezentowanie pozwanego w procesie w kwocie 4 428 zł, w tym 828zł podatku od towarów i usług. Nadto, nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Katowicach z tytułu kosztów sądowych: od pozwanego 185,55zł, a od powoda - 100zł.

Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy podjął po ustaleniu, że 1 grudnia 2005r. pozwani G. S. i I. S. zaciągnęli w (...) SA w K. kredyt hipoteczny w wysokości 82.701,22zł, indeksowany kursem franka szwajcarskiego (CHF). Kredyt ten zobowiązali się spłacić w 360 miesięcznych równych ratach kapitałowo - odsetkowych wraz z oprocentowaniem, które miało być zmienne. Zasady i terminy zmian oprocentowania oraz odsetki karne określał regulamin. Zabezpieczenie spłaty kredytu stanowi hipoteka umowna łączna kaucyjna do kwoty 140.592,07zł na nieruchomościach: stanowiącym odrębną własność, należącym do pozwanych I. S. i G. S., lokalu mieszkalnym położonym w Ś. przy ul. (...), objętym księgą wieczystą Sądu Rejonowego w C. (...) oraz na przysługującym pozwanej T. B. spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego położonego w Ś. przy ul. (...), objętym księgą wieczystą Sądu Rejonowego w C. (...). W związku z niedotrzymaniem przez pozwanych warunków umowy kredytowej, pismem z 24 czerwca 2008r. bank wypowiedział pozwanym umowę o kredyt z zachowaniem przewidzianego umową 30 - dniowego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanemu 28 czerwca 2008r. Następnie, 26 sierpnia 2008r. (...) Bank SA wystawił przeciwko pozwanym bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), który został zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności - postanowieniem Sądu Rejonowego w C. z 17 września 2008r., sygn. akt I Co 3000/08. W oparciu o ten tytuł wykonawczy, z wniosku (...) Banku prowadzone było przeciwko pozwanym, bezskutecznie, postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. I. O., pod sygn. Km 7841/11.

Sąd Okręgowy ustalił także, że 29 października 2013r. (...) Bank SA w W. scedował na powoda wierzytelność wobec pozwanych z tytułu opisanej wyżej umowy o kredyt. Posiłkując się opinią biegłego sądowego z zakresu finansów i rachunkowości (...), Sąd Okręgowy ustalił, że niespłacony kapitał kredytu został wyliczony przez powoda prawidłowo i wynosi 68 719,03zł, natomiast odsetki umowne za okres do 4 sierpnia 2008r. wyniosły 2 675,96zł, a odsetki karne za okres od 1 stycznia do 4 sierpnia 2008r. - 17,39zł. Sąd Okręgowy ustalił również, że odsetki karne za okres od dnia wymagalności kredytu, tj. od 5 sierpnia 2008r. do dnia zawarcia umowy przelewu wierzytelności, tj. do 29 października 2013r., nie powinny przekroczyć 79 409,80zł. Powód nie wykazał zasadności obciążenia pozwanego kosztami windykacyjnymi w wysokości 300zł. Żadna ze stron nie zakwestionowała wyliczeń biegłej. Powód uznając te wyliczenia za miarodajne cofnął pozew w zakresie żądania zapłaty 2 586,42zł, ostatecznie wnosząc o zasądzenie od pozwanego 150 811,25zł, w tym: 68 718,03zł z tytułu niespłaconej należności głównej; 2 666,03zł z tytułu skapitalizowanych odsetek umownych za okres od 1 grudnia 2005r. do 4 sierpnia 2008r. i 79 427,19zł z tytułu skapitalizowanych odsetek karnych za opóźnienie za okres od 1 stycznia 2008r. do 29 października 2013r.

Przystępując do oceny prawnej poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, Sąd Okręgowy stwierdził, że pozwany G. S. był dłużnikiem osobistym (...) SA z tytułu umowy o kredyt i dłużnikiem rzeczowym tego Banku jako współwłaściciel nieruchomości obciążonej hipoteką zabezpieczającą spłatę tego kredytu. Stwierdził, że pozwany nie kwestionował zawarcia umowy o kredyt, jak i faktu zaprzestania spłaty kredytu. Kwestionował natomiast skuteczność wypowiedzenia umowy kredytowej, a zarazem podniósł zarzut przedawnienia roszczeń pozwu.

Pierwszy z tych zarzutów Sąd Okręgowy uznał za bezzasadny wobec przedłożenia przez powoda dowodu doręczenia pozwanemu wypowiedzenia umowy o kredyt, podpisanego osobiście przez pozwanego. Bezskuteczności wypowiedzenia Sąd Okręgowy nie dopatrywał się też w okoliczności podpisania tego wypowiedzenia przez pracowników (...) Banku (...) Oddziału w Ł.: analityka Ł. L. i kierownika A. R., ponieważ w owym czasie (...) Hipoteczny Oddział w Ł. był oddziałem (...) SA, z którym pozwani zawierali umowę kredytową, tyle że w dacie zawarcia umowy oddział ten posługiwał się nazwą (...) Oddział w Ł.. Sąd Okręgowy wyjaśnił też, że osoba prawna, która co do zasady działa przez swoje organy (art. 38 k.c.), może udzielić nie tylko pisemnie, ale także w sposób dorozumiany pełnomocnictwa swojemu pracownikowi do zawierania umów (składania w imieniu pracodawcy oświadczeń woli) oraz, że takie właśnie dorozumiane ustawowe pełnomocnictwo normuje art. 97 k.c., który ma zastosowanie także wtedy, gdy przedsiębiorstwo nie poinformowało w sposób wyraźny swoich klientów, o tym, że konkretne osoby czynne w jego lokalu nie są umocowane do zawierania umów (por. wyrok Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2003r., IV CK 286/02). Zaakcentował, że pracownicy Banku, którzy podpisali się pod wypowiedzeniem umowy o kredyt posłużyli się pieczęciami Banku i skorzystali ze stosowanych przez Bank środków komunikacji z pozwanym oraz, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w orzeczeniu z 24 lutego 1998r. I CKN 517/97 (nie publ.), użyte w art. 97 k.c. pojęcie "lokal przedsiębiorstwa przeznaczony do obsługi publiczności" musi być rozumiane szeroko, jako każde miejsce w przedsiębiorstwie, w którym znajdują się osoby i urządzenia służące do kontaktów z klientami i składania oświadczeń woli także na odległość. Uznał, że osoby, które podpisały wypowiedzenie i wysłały je pozwanym były domniemanymi pełnomocnikami Banku w rozumieniu art. 97 k.c., umocowanymi do dokonania tej czynności w imieniu Banku. Sąd Okręgowy zauważył również, że pozwany nie kontestował skuteczności wypowiedzenia umowy o kredyt, ponieważ nie kwestionował wystawienia przeciwko niemu bankowego tytułu egzekucyjnego, postanowienia o nadaniu temu tytułowi sądowej klauzuli wykonalności, ani wszczętej w oparciu o ten tytuł egzekucji, jak i nie wniósł powództwa przeciwegzekucyjnego.

Natomiast za zasadny Sąd Okręgowy uznał zarzut przedawnienia roszczenia powoda, ale ze stosunku osobistego. Przyjął, że skoro umowa o kredyt została wypowiedziana pozwanemu ze skutkiem na dzień 26 lipca 2008r., to jego dług wynikający z tej umowy stał się wymagalny 27 lipca 2008r. i w tym też dniu rozpoczął swój bieg trzyletni, uregulowany w art. 118 k.c., termin przedawnienia roszczenia zapłatę tegoż długu. Odwołując się do regulacji art. 123 § 1 k.c., Sąd Okręgowy wyjaśnił, że bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Przywołał czynności powodujące przerwę biegu przedawnienia roszczenia w stosunku do pierwotnego wierzyciela - Banku, tj. złożenie przez bank wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w sprawie I Co 3000/08 i złożenie przez bank wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz stwierdził, że - zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2017r., III CZP 17/17 - czynności te nie przerwały biegu przedawnienia roszczenia cesjonariusza niebędącego bankiem, co oznacza, że roszczenie wywodzone z umowy o kredyt w dacie wniesienia pozwu (23 września 2014r.) było już przedawnione.

Sąd Okręgowy nie oddalił jednakże powództwa jako przedawnionego, przyjmując, że pozwany odpowiada za spłatę długu także rzeczowo z racji hipoteki obciążającej jego nieruchomości. Wyjaśnił, że skoro powód jest wierzycielem hipotecznym, ujawnionym w księdze wieczystej nieruchomości pozwanego, to uprawniony jest do zaspokojenia się z tej nieruchomości po uzyskaniu tytułu wykonawczego przeciwko pozwanemu jako jej właścicielowi. Podkreślił, że zgodnie z art. 3 u.k.w.h. domniemywa się, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym. Stwierdził, że powód wykazał legitymację czynną do dochodzenia roszczeń, zabezpieczonych hipoteką, gdyż przedłożył poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy przelewu wierzytelności (...) z 29 października 2013r. wraz z aneksem nr (...) z 11 kwietnia 2014r. i wyciągiem z załącznika nr 1, który w sposób dostateczny identyfikuje nabytą wierzytelność, a z § 5 aneksu wynika, że powód uiszczył cenę nabycia wierzytelności. Stwierdził, że hipoteka umowna łączna kaucyjna na nieruchomości pozwanego ustanowiona została na podstawie oświadczenia z 1 grudnia 2005r. na zabezpieczenie spłaty kredytu, odsetek i kosztów wynikających z umowy o kredyt. Przywołując art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z 26 czerwca 2009r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009r. nr 131, poz. 1075), wyjaśnił, że w odniesieniu do hipoteki kaucyjnej zabezpieczającej dochodzoną przez powoda należność, zastosowanie znajdują przepisy ustawy o księgach wieczystych

i hipotece w brzmieniu obowiązującym od 20 lutego 2011r., ponieważ hipoteka ta samodzielnie zabezpiecza wierzytelność (kapitał) z tytułu umowy kredytowej wraz z roszczeniami ubocznymi. Wyjaśnił, że zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 u.k.w.h. hipoteka zabezpiecza wierzytelność pieniężną do oznaczonej sumy pieniężnej, mieszczące się w sumie hipoteki roszczenia o odsetki oraz przyznane koszty postępowania, jak również inne roszczenia o świadczenia uboczne, jeżeli zostały wymienione w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej (art. 69 u.k.w.h.) oraz, że w sprawie znajdzie zastosowanie także art. 77 u.k.w.h., który stanowi, że przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej w zakresie należności głównej i dochodzonych łącznie z nią nieprzedawnionych odsetek, w konsekwencji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę należności głównej (kapitału) w wysokości 68 718,03zł wraz z nieprzedawnionymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP za okres od 23 września 2011r. (3 lata przed wniesieniem pozwu) do 29 października 2013r. (data wskazana w pkt 3 pozwu), które wyniosły 31 614,04 zł i dalszymi odsetkami ustawowymi (zgodnie z żądaniem w pkt 1 pozwu) od kwoty 68 718,03zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W części, w jakiej powód cofnął pozew, Sąd Okręgowy stosownie do art. 203 §1 k.p.c. w zw. z art. 355 §1 k.p.c. umorzył postępowanie. Na podstawie art. 319 k.p.c. zastrzegł pozwanemu prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości obciążonej hipoteką i do wysokości hipoteki. O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o regulacje art. 98, 100 i 105 §2 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda 11.287 zł, na którą złożyła się opłata od pozwu oraz koszty zastępstwa procesowego z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (3617 zł), z tym zastrzeżeniem, że za zapłatę tych kosztów solidarnie z pozwanym odpowiadają pozwane I. S. i T. B., wobec których powództwo zostało uwzględnione w całości wydanym w sprawie wyrokiem częściowym. Natomiast kosztami wynikłymi z ustanowienia dla pozwanego G. S. kuratora i kosztami opinii biegłej obciążony został tylko pozwany, jednak przy uwzględnieniu, że powództwo w stosunku do niego zostało uwzględnione w około 65%. Na poczet wynagrodzenia kuratora i biegłej powód uiszczył zaliczki w łącznej kwocie 5 600zł, z czego 65% stanowi kwota 3 640 zł. Zaliczki powoda nie pokryły jednak w całości tych kosztów, które wyniosły 5 885,55 zł. Nieuiszczoną częścią kosztów sądowych powód został obciążony w 35%, a pozwany w 65%. Wynagrodzenia dla kuratora pozwanego przyznane zostało w wysokości odpowiadającej kosztom zastępstwa procesowego profesjonalnego pełnomocnika z uwzględnieniem podatku od towarów i usług - zgodnie § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 r. (Dz.U. z 2013r. poz. 1476) w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, który stanowi, że wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych.

Apelację od wyroku wniósł w imieniu pozwanego reprezentujący go kurator. Domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje. Kurator wniósł o przyznanie mu wynagrodzenia za reprezentowanie pozwanego w postępowaniu apelacyjnym. Apelację oparł o zarzuty naruszenia prawa materialnego i prawa procesowego, a to:

- art. 77 w zw. z art. 69 u.k.w.h. przez ich zastosowanie w okolicznościach sprawy i uznanie, że powód dochodził od pozwanego roszczenia jako wierzyciel hipoteczny, podczas gdy z treści pozwu i dalszych pism procesowych wynika, że dochodził roszczenia z umowy cesji, które to roszczenie uległo przedawnieniu;
- art. 188 k.c. na skutek jego niezastosowania i uznania, że roszczenie powoda nie przedawniło się w całości, podczas gdy stało się ono wymagalne 27 lipca 2008r., a pozew został wniesiony 23 września 2014r., czyli już po upływie 3-letniego terminu przedawnienia;
- art. 193§1 k.p.c. na skutek błędnego uznania, że powód dochodził roszczenia wobec pozwanego jako wierzyciel hipoteczny, podczas gdy powód nie dokonał formalnej zmiany powództwa i niezmiennie dochodził swojego roszczenia z umowy cesji jako wierzyciel osobisty;

- art. 233§1 k.p.c. przez nieprawidłowe przyjęcie, że powód wykazał swoją legitymację czynną w sprawie, podczas gdy nie wykazał on by rzeczywiście nabył wierzycelność dochodzoną pozwem od pierwotnego wierzyciela, zwłaszcza wobec przedłożenia niepoświadczonych za zgodność z oryginałem kopii dokumentów.

Nadto, już w toku postępowania apelacyjnego, odwołując się do orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-260/18 podniósł zarzut nieważności umowy o kredyt hipoteczny indeksowanej do waluty obcej z uwagi na abuzywność postanowień tej umowy.

Powód wniósł o oddalenie apelacji, jako bezzasadnej i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia w sprawie były prawidłowe i znajdowały potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Podejmując je, Sąd Okręgowy nie naruszył w żadnej mierze przepisów procesowych, w tym art. 233 §1 k.p.c., jako że nie przekroczył zasad swobodnej oceny dowodów, ani też nie naruszył zasad logiki i doświadczenia życiowego. Stąd też ustalenia te Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne, dzieląc też w pełni ich ocenę prawną.

W szczególności wbrew wywodom apelacji łącząca strony umowa o kredyt nie była nieważna, mimo że ujętym w niej klauzulom normującym zasady zmiany ustalonego w umowie oprocentowania i przydającym wierzycielowi możliwość arbitralnego i nieweryfikowalnego dla kredytobiorców przelicznika kursu waluty można byłoby - co do zasady - przypisać przymiot abuzywnych. Za utrzymaniem w mocy umowy przede wszystkim przemawia fundamentalna dla porządku prawnego zasada pacta sunt servanta oraz zasada trwałości zobowiązania kontraktowego, a przede wszystkim okoliczność, że postanowienia określające główne świadczenia stron zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Co więcej, art. 385¹§1 k.c. skutek nieważności umowy wiąże z ukształtowaniem praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszający jego interesy. W realiach sprawy ta przesłanka nie zachodziła. W okresie od zawarcia umowy do jej wypowiedzenia ustalany przez Bank kurs CHF nie wzrósł w istotny sposób. Kwota udzielonego kredytu została przeliczona po kursie kupna 1 CHF za 2,394zł, w konsekwencji czego saldo kredytu zaciągniętego przez pozwanego w kwocie 82.701,22zł, wyniosło 34.539,79 CHF. Saldo to zmalało na dzień wypowiedzenia umowy o kredyt do kwoty 33.619,39 CHF, która to suma została przeliczona po kursie sprzedaży 2,044zł za 1 CHF, a zatem po kursie niższym niż kurs kupna CHF w dacie zawarcia umowy. Pozwany nie może zasadnie twierdzić, że którekolwiek z postanowień umowy o kredyt ukształtowało jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Do wniosku tego uprawnia zestawienie kwoty udzielonego pozwanemu kredytu: 82.701,22zł z sumą spłaconej części kapitału kredytu: 911,40zł i kapitału zasądzonego zaskarżonym wyrokiem: 68 718,03zł (łącznie 69 629,43zł), wykazujące, że powód dochodzi od pozwanego kwoty niższej niż sam świadczył. Do takiego samego wniosku prowadzi zestawienie kwoty udzielonego pozwanemu kredytu: 82.701,22zł z sumą spłat dokonanych przez pozwanego przed wypowiedzeniem im umowy, zaliczonych na poczet spłaty kapitału, odsetek i kosztów: 12.091,59zł oraz kapitału zasądzonego zaskarżonym wyrokiem: 68 718,03zł (łącznie 80.809,69zł). Finalnie koszt kredytu okazał się niższy niż zakładany w dacie zawierania umowy.

Nie mógł też odnieść skutku zarzut braku legitymacji czynnej powoda, wywodzony przez apelującego ze sposobu sformułowania roszczenia pozwu. Powództwo obejmuje bowiem dwa elementy: żądanie i jego podstawę faktyczną. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany jest jego dłużnikiem osobistym z tytułu umowy o kredyt, jak i wskazał, że pozwany zobowiązał się ustanowić hipotekę kaucyjną łączną w celu zabezpieczenia spłaty wierzycelności z tej umowy o kredyt na stanowiącej jego własność nieruchomości lokalowej. Powód oświadczył również, że nabył wierzycelność wobec pozwanego w drodze cesji oraz, że ujawnił swe prawo do egzekwowania nabytej wierzycelności w księdze wieczystej jako wierzyciel hipoteczny. Nadto, przedłożył odpis księgi wieczystej prowadzonej dla obciążonej hipoteką nieruchomości, wskazując, że czyni to dla wykazania swej legitymacji czynnej, istnienia wierzycelności i potwierdzenia istnienia wierzycelności dokumentem urzędowym. Powództwo nie ograniczało się zatem do żądania zasądzenia dochodzonych pozwem kwot od pozwanego jako dłużnika osobistego, lecz także jako dłużnika rzeczowego.

Powód powołał się bowiem wyraźnie na odpowiedzialność pozwanego jako dłużnika rzeczowego i powołał w pozwie okoliczności faktyczne, z których taką odpowiedzialność można było wywieść. W tej sytuacji uwzględniając powództwo wobec pozwanego jako dłużnika rzeczowego, Sąd Okręgowy nie naruszył w żadnej mierze art. 193§1 i 3 k.p.c., a w konsekwencji normujących odpowiedzialność rzeczową regulacji art. 77 w zw. z art. 69 u.k.w.h.

Odnosząc się do zarzutu, że Sąd Okręgowy wadliwie poczynił ustalenia co do legitymacji czynnej powoda w oparciu o kserokopie dokumentów zwrócić trzeba uwagę na to, że pozwany nie kwestionował i nie kwestionuje treści dokumentów złożonych w kserokopiach, tylko twierdzi, że Sąd nie może czynić ustaleń w oparciu o kserokopie dokumentów. Stanowisko to nie jest prawidłowe, ponieważ Sąd może czynić ustalenia w oparciu o kserokopie dokumentów, jeśli ich treść nie jest kwestionowana. Ponadto, wbrew twierdzeniom pozwanego, powód przedłożył poświadczony za zgodność z oryginałem przez reprezentującego go w sprawie radcę prawnego: odpis umowy przelewu wierzytelności nr (...) z 29 października 2013r. i aneksu nr (...) do tej umowy z 11 kwietnia 2014r., zawartej przez osoby działające w imieniu powoda i (...) SA, których podpisy zostały urzędowo poświadczony wraz z wyciągiem z elektronicznego załącznika nr 1, zawierającego wykaz wierzytelności będących przedmiotem cesji, który to wyciąg obejmował wierzytelność dochodzoną pozwem, nadto przedłożył kopię zawiadomienia o cesji wysłaną do pozwanego przez (...) Bank. Przede wszystkim jednakże, już fakt wpisania powoda do księgi wieczystej jako wierzyciela hipotecznego był w realiach sprawy wystarczający do przyjęcia legitymacji czynnej powoda.

Zasadnie też Sąd Okręgowy przyjął, odwołując się do regulacji art. 77 u.k.w.h., że przedawnienie roszczenia pozwu nie sprzeciwia się uwzględnieniu powództwa. Zgodnie z tym przepisem, jak i regulacją art. 69 u.k.w.h. hipoteka jest ograniczonym prawem rzeczowym, a zabezpieczona nią wierzytelność nie ulega przedawnieniu. Przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką pociąga za sobą tylko skutki w sferze obligacyjnej, nie pozbawia natomiast wierzyciela hipotecznego uprawnienia do zaspokojenia się z nieruchomości. Oznacza to, że mimo, iż roszczenie powoda było przedawnione - Sąd mógł uwzględnić powództwo w zakresie, w jakim spłata wierzytelności powoda jest zabezpieczona obciążającą nieruchomość pozwanego hipoteką, jednocześnie zapewniając pozwanemu prawo do powołania się w toku egzekucji na ograniczenie odpowiedzialności do tej nieruchomości i do wysokości hipotek. Trafności tej konstatacji nie wzrusza regulacja art. 188 k.c. przywołana w apelacji zapewne omyłkowo na poparcie zarzutu przedawnienia, jako że przepis utracił moc 21 czerwca 2015r. i normował kwestie irrelevantne dla przedawnienia; jak i konstatacji tej nie podważa w żadnym zakresie regulacja art. 118 k.c., jako, że art. 77 u.k.w.h. jest przepisem szczególnym, derogującym stosowanie art. 118 k.c.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny uznał, że żaden z zarzutów apelacji nie jest w stanie wzruszyć trafności zaskarżonego wyroku. Konkluzja te legła u podstaw oddalenia apelacji - w oparciu o art. 385 k.p.c., jako bezzasadnej. O kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd orzekł na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu, zasądzając - w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. - od pozwanego na rzecz powoda 4.050zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, tj. w stawce minimalnej, określonej w § 2 pkt. 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 1804 ze zm.). Nadto, stosownie do art. 108§1 k.p.c. w zw. z §1 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013r. (Dz.U. z 2013r. poz. 1476) w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, Sąd Apelacyjny przyznał reprezentującemu pozwanego w postępowaniu apelacyjnym kuratorowi wynagrodzenia w wysokości 2 000zł, powiększone o podatek od towarów i usług. Wynagrodzenie w tej mieście się w stawce minimalnej przewidzianej przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie i odpowiadało nakładowi pracy kuratora. Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd Apelacyjny nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Katowicach koszty sądowe, których nie miał obowiązku uiścić kurator, tj. opłatę od apelacji w kwocie 5017zł i wynagrodzenie kuratora w postępowaniu apelacyjnym, tj. 2460zł, łącznie 7.477zł.

SSA Joanna Naczyńska SSA Roman Sugier SSO del. Jacek Włodarczyk